

Miljøstyrelsen
Jord & Affald

6. januar 2009
J.nr. MST-700-00014

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til tilpasning til den videnskabelige og tekniske udvikling af bilag IIIA og VI til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald.

1. Status

Kommissionen sendte den 10. december 2008 ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Forslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald.

Der skal stemmes om forslaget ved forskriftskomiteprocedure (1999/468/EF art. 5). Forslaget er af Kommissionen sat på dagsordenen til afstemning på møde i den tekniske tilpasningskomite under transportforordningen den 15. januar 2009. Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen ændringerne til forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidigt Europaparlamentet. Rådet kan her med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede ændringerne til forordningen.

Folketinget har ikke tidligere fået oversendt grundnotat om forslaget

2. Formål og indhold

Baggrunden for forslaget er, at der i Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsler af affald er mulighed for at blandinger af affald bestående af to eller flere affaldstyper, der er anført i forordningens bilag III (grønt affald), kan tilføjes forordningens bilag IIIA, og dermed kan en affaldsproducent undlade at indhente forudgående skriftlig samtykke fra myndighederne inden en grænseoverskridende transport af det nævnte affald.

Affald på forordningens bilag III kan i henhold til forordningen transporteres over grænser uden forudgående skriftlig samtykke fra myndighederne, idet disse affaldstyper normalt betragtes som uproblematisk. Med den nuværende regulering skal blandinger af affald, bestående af to eller flere affaldsfraktioner fra forordningens bilag III, underlægges kravet om forudgående skriftlig samtykke, selvom blandingen måtte være uproblematisk.

Formålet med ændringen af forordningens bilag IIIA er derfor at tilføje fire slags blandinger af affald (forskellige blandinger af rene metalfraktioner), der uproblematisk kan transporteres mellem lande til en miljømæssig forsvarlig behandling, således at forudgående skriftlig samtykke fra myndigheden kan undlades og erhvervslivets byrde lettes.

Der er desuden et ønske om at ensarte anvendelsen af enheder i forordningens bilag, og Kommissionen forslår derfor at ændre forordningens bilag VI, således at der anvendes enheden "ton

(Mg)” i stedet for ”kg” og ”liter”. Hermed er anvendelse af enheder i bilag VI i overensstemmelse med bilagene IA, IB og VIII i forordningen.

Beslutning om ændring af transportforordnings bilag IIIA ved tilføjelse af blandinger af affald på bilaget samt ændring af bilag VI ved at erstatte ”kg” og ”liter” med ”ton (Mg)” kan ske ved tilpasning til den videnskabelige og tekniske udvikling.

3. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da formålet med forslaget alene er at udmønte reguleringsbeføjelser fastsat i allerede gældende fællesskabsregulering.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ændringen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald, får ikke nogen direkte lovgivningsmæssige konsekvens for Danmark, da der ikke skal ændres nogen love eller bekendtgørelser. Ændringerne vil få indflydelse på Miljøstyrelsen administration af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald.

Økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget om ændring af forordningens bilag IIIA vil i princippet medføre en lettelse af erhvervslivets byrder, idet forudgående skriftlig samtykke fra myndighederne ved grænseoverskridende transport af de fire blandinger af affald efter ændringen ikke længere er nødvendig. Da forslaget er begrænset til fire specifikke typer af blandinger, vurderes det ikke at have væsentlige erhvervs-administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

Det vurderes, at forslaget har en neutral påvirkning af det nuværende beskyttelsesniveau. De fire blandinger er valgt, idet de kan behandles på en miljømæssig forsvarlig måde selvom behandlingen sker i et andet land. Dog skal det bemærkes, at der for to af blandingerne vedkommende er indført en begrænsning, således at dette affald ikke må transporteres til ikke-OECD lande. Årsagen hertil er, at det på nuværende tidspunkt ikke er klart om disse lande har teknologier til at udføre behandlingen af affaldet på samme miljømæssige niveau som OECD landene. Der er i forslaget lagt op til, at disse to typer af affald på et senere tidspunkt kan tillades til ikke-OECD lande, såfremt landene godtgør at de har behandlingsteknologier, der lever op til samme miljømæssige niveau som i OECD landene.

5. Høring

Forslaget blev sendt i ekstern høring den 16. december 2008 med frist til den 5. januar 2009 til en interessentgruppe som Miljøstyrelsen nedsatte i 2006, da Kommissionen igangsatte arbejdet med ændring af forordningens bilag IIIA. Interessentgruppen består af to kommuner, KL, fire interesseorganisationer, 4 affaldsproducenter samt to NGO'er.

Miljøstyrelsen har modtaget høringssvar fra én affaldsproducent, H.J. Hansen, og fra interesseorganisationerne Genvindingsindustrien og Dansk Industri. Alle tre interessenter er positive overfor forslagene, men alle vil desuden gerne have yderligere en blanding tilføjet til forordningens bilag IIIA. H.J. Hansen har i forbindelse med høringen formuleret et konkret forslag

til denne blanding. Danmark kan ikke på nuværende tidspunkt stille nye forslag til afstemningen den 15. januar, men Miljøstyrelsen vil vurdere forslaget med henblik på om forslaget skal fremsættes af Danmark i næste runde af tilføjelser til forordningens bilag IIIA.

Et notat om forslaget har endvidere været forelagt miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra 3F, som støtter den foreslåede ændring under den forudsætning, at den ikke indebærer arbejdsmiljømæssige risici.

6. Forhandlingssituationen

Kommissionen inviterede i 2006 medlemslandene til diskussion om muligheden for at tilføje blandinger til bilag IIIA og repræsentanter fra medlemslandene har efterfølgende mødtes et par gange om året i en kontaktgruppe for at diskutere det videre arbejde.

Danmark har i kontaktgruppen lagt vægt på, at blandinger, der tilføjes listen og dermed ikke længere skal have forudgående skriftlig samtykke fra myndighederne, skal være vurderet grundigt og beskrevet entydigt på bilaget ud fra affaldets oprindelse samt behandlingsteknologien. En grundig vurdering er vigtig for at sikre at der kun tilføjes affaldstyper, der kan behandles på et miljømæssigt forsvarligt niveau i både OECD lande og ikke-OECD lande og for at begrænse anvendelsen til OECD lande, hvis ikke-OECD landene ikke besidder den nødvendige teknologi til at behandle affaldet på et miljømæssigt forsvarligt niveau. Danmark lægger vægt på en entydig beskrivelse af affaldet ud fra oprindelse og behandlingsteknologi for at sikre at tilsynsmyndighederne har mulighed for at kontrollere affaldet.

Generelt har der i kontaktgruppen været støtte til Danmarks synspunkt om, at en grundig vurdering af affaldsblandinger er nødvendig forud for tilføjelse til bilaget. Kontaktgruppen har derfor udarbejdet et skema med en række krav til oplysninger, der skal foreligge førend en affaldstype kan overvejes som tilføjelse til bilag IIIA. De fire forslag Kommissionen har fremsat er alle vurderet ud fra oplysningerne i det omtalte skema og umiddelbart accepteret af alle lande, herunder Danmark. Flere lande inkl. Danmark har den grundlæggende holdning at de nye affaldsblandinger kun skal gælde til OECD lande, idet vurderingen af blandinger er sket på baggrund af oplysninger fra OECD lande. Der er dog også en række lande, hvis grundlæggende holdning er, at alle nye blandinger skal kunne transporteres til ikke-OECD lande. Kommissionen har i forslaget kun begrænset to af de fire blandinger til OECD lande, idet de har fundet, at behandlingsteknologierne for de andre to blandinger er på samme miljømæssige niveau i både OECD og ikke-OECD lande og derfor bør det være muligt at transportere dette affald til behandling i ikke-OECD lande også. Det vurderes ud fra den konkrete vurdering, at Danmark kan acceptere at to af de fire blandinger kan eksporteres til ikke-OECD lande, og at Danmark i fremtiden kan tage stilling til om nye blandinger bør tillades til ikke-OECD lande i hvert konkret tilfælde.

Danmark har derimod stået relativt alene med ønsket om en entydig beskrivelse af affaldet ud fra oprindelse og behandlingsteknologi. Danmark har i kontaktgruppen stillet konkret forslag til retningslinjer for navngivelse ud fra oprindelse og behandlingsteknologi, men har ikke fået støtte til forslaget. For de fire typer af blandinger, som Kommissionen har fremsat vurderes det, at Danmark godt kan acceptere blandingerne uden den entydige navngivelse efter oprindelse og behandling, da blandingerne udelukkende består af jern og metaller, som har relativt ensartet oprindelse og behandling i medlemslandene. Danmark betragter fortsat navngivningen som væsentlig, idet oprindelse og behandling ikke vil være ensartet for alle affaldstyper, og Danmark vil derfor fortsat

arbejde for en entydig beskrivelse af oprindelse og behandling, når Kommissionen i fremtiden fremsætter nye forslag til tilføjelser til bilag IIIA.

I alt blev der fra fire medlemslande stillet 18 forslag om nye blandinger, der potentielt kunne tilføjes til bilaget. Danmark har ikke stillet forslag om blandinger, idet en dialog med interessenterne i branchen ikke resulterede i konkrete forslag til blandinger af affald, der er egnede til tilføjelse til forordningens bilag IIIA.

De fire typer af blandinger, som er fremsat i forslaget, er de fire eneste blandinger, der kunne opnås enighed om i kontaktgruppen.

7. Regeringens holdning

Regeringen er enig i, at det er fornuftigt at arbejde med tilføjelser til forordningens bilag IIIA, således at flere affaldstyper kan transporteres over grænserne uden forudgående skriftligt samtykke fra myndighederne. Dette skyldes at forordningens bilag III, som lister de affaldstyper, der må transporteres over grænserne uden den forudgående skriftlig samtykke fra myndighederne, ikke er blevet opdateret konsekvent i takt med at udviklingen i affaldssammensætning og der kan derfor i enkelte tilfælde være unødvendig administration for affaldsproducenter. Samtidig lægger Regeringen vægt på, at blandinger af affald, der accepteres på listen skal være vurderet grundigt så miljøhensynet ikke tilsidesættes.

Det er vurderet, at de fire forslag til blandinger kan tilføjes til forordningens bilag uden at miljøhensynet tilsidesættes, og da bilagets formål er at lette erhvervslivets byrder i forbindelse med grænseoverskridende transport af affald støtter Regeringen forslaget.

Regeringen støtter også forslaget om at ændre forordningens bilag VI så anvendelsen af enheder stemmer overens med de øvrige bilag.